

Психолого-педагогічна підготовка майбутніх викладачів економіки до управління навчанням у непедагогічному університеті

У статті аналізується досвід психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів економіки у вищих непедагогічних навчальних закладах України. На основі аналізу навчальних дисциплін було встановлено, що психолого-педагогічна підготовка спрямована на засади культурологічної підготовки студентів та формування професійно-педагогічної культури, високого рівня мовної компетенції у професійній і науковій сферах комунікації. Зосереджено увагу на управлінській підготовці майбутніх викладачів економіки у ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана». Зроблено висновок про те, що опанування студентами теоретичними управлінськими знаннями та практичними вміннями забезпечує формування їхньої управлінської компетентності, яка сприяє ефективній організації навчально-пізнавального процесу для досягнення відповідних освітніх цілей. З'ясовано, що для удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів їм бракує знань з управлінської культури. Запропоновано авторський спецкурс «Управлінська культура викладача».

Ключові слова: психолого-педагогічна підготовка студентів, управлінська компетентність, управлінська культура, економічний університет.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Однією з важливих умов модернізації системи вищої освіти в Україні є професійна підготовка майбутніх викладачів, озброєних не лише системою фахових знань, професійних компетенцій, а й відповідним рівнем сформованості й зрілості професійних якостей, високою управлінською культурою. Вимоги сьогодення радикально змінюють місію викладача вищої школи. Він стає менеджером процесу формування компетентного фахівця, управлінцем навчально-пізнавальної діяльності тих, хто навчається. Відтак, процес психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів має бути націленим на формування відповідної кваліфікації, що має прояв у здатності здійснювати управління навчанням, успішно вирішувати завдання всебічного розвитку особистості, вміти прогнозувати цілі й результати педагогічного впливу, будувати індивідуальні траєкторії розвитку творчого потенціалу майбутніх фахівців, приймати самостійні рішення.

Психолого-педагогічна підготовка майбутніх викладачів має відповідати сучасним викликам розвитку суспільства та сприяти формуванню таких якостей викладача, які б забезпечували здатність вільно орієнтуватися не лише в сучасних інноваційних освітніх тенденціях, а й розуміти особливості розвитку культурних та соціальних процесів, усвідомлювати роль та місце освіти в глобальному культурному просторі, поєднувати глибокі теоретичні знання з практичним втіленням сучасних суспільних процесів, співвідносити власний рівень особистісної культури із загальною суспільною системою цінностей.

Аналіз досліджень і публікацій... Науково-теоретичні джерела з питань професійної підготовки майбутніх викладачів підтверджують багатоаспектність і багатоплановість їх спеціальної освіти. Сучасні педагогічні дослідження науковців та професійний досвід практиків засвідчують важливість пошуку та розробки науково обґрунтованих методик підготовки майбутніх викладачів до управлінської діяльності.

У педагогіці вищої школи є доробок з питань організації навчального процесу у педагогічному вищому навчальному закладі (В.Беспалько, Ю.Кулюткіна, Н.Тализіна, О.Мороз, В.Сгадова), удосконалення психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів (О.Полозенко), змісту і методики формування професійних педагогічних умінь (О.Абдуліна, Н.Кузьміна, В.Радул, Н.Островерхова, О.Падалка), структурування змісту освіти (І.Лернер).

Окремим аспектам професійно-педагогічної підготовки майбутніх викладачів, насамперед, дослідженню системи професійних знань педагога, присвячені наукові розробки О.Абдуліної, Н.Кузьміної, О.Морова, М.Скаткіна, В.Сластьоніна. Організація науково-дослідної роботи студентів – майбутніх викладачів є предметом досліджень В.Бондаря, Н.Філіпенко.

Формулювання цілей статті... Мета статті – проаналізувати досвід психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів економіки на прикладі ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Виклад основного матеріалу... Досвід навчання майбутніх викладачів будь-якого фаху нагально вимагає постановки й розв'язання питання підготовки їх до управління навчально-

пізнавальною діяльністю студентів. Управлінська підготовка викладача допоможе їм у майбутньому ефективно організувати навчальний процес, сформуванню у своїх вихованців повагу до особистості, її позиції, ціннісно-емоційне ставлення до навчально-пізнавального процесу, бережливе ставлення до власного емоційного та фізичного здоров'я.

Нині у нашій державі психолого-педагогічна підготовка майбутніх викладачів економіки здійснюється не лише в педагогічних вищих навчальних закладах, а й в умовах економічного університету. Здобути професійну освіту викладача можна в Донецькому національному університеті, Харківському національному університеті імені В.Н.Карамзіна, Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича, Вінницькому фінансово-економічному університеті, Тернопільському економічному університеті та Одеському національному економічному університеті.

Блок психолого-педагогічної підготовки у цих вищих навчальних закладах охоплює різні навчальні дисципліни, серед яких є: «Основи педагогіки та психології», «Організація управління навчальним процесом у ВНЗ», «Педагогіка вищої школи», «Методика викладання економічних дисциплін», «Психологія управління», «Управлінська освіта», «Психологічні аспекти навчальної діяльності», «Психологія діяльності», «Психологія спілкування», «Психологія і педагогіка», «Імідж сучасного педагога», «Нові технології навчання та виховання», «Психологія управління», «Педагогіка», «Педагогічна майстерність», «Особистісно-педагогічна культура вчителя», «Культура спілкування», «Виховна робота класного керівника», «Основи менеджменту та маркетингу в системі освіти», «Управління навчальними закладами».

Опрацювавши пояснювальні записки дисциплін, ми з'ясували, що метою психолого-педагогічної підготовки постає формування професійно-комунікативної компетентності майбутніх фахівців, яка забезпечує ефективне педагогічне спілкування. Студенти оволодівають базовими знаннями про управлінську діяльність, складові педагогічної майстерності та педагогічні технології. Психолого-педагогічна підготовка спрямована на засади культурологічної підготовки студентів та формування професійно-педагогічної культури, високого рівня мовної компетенції у професійній і науковій сферах комунікації.

Проаналізовані навчальні програми засвідчують, що опанування їхнім змістом озброїть майбутніх викладачів економіки базою знань, необхідною для подальшої педагогічної діяльності, та сформує професійну компетентність викладача економіки інноваційного типу шляхом реалізації цілей навчання та розвитку економічного мислення.

Одним із перших економічних університетів України, який започаткував професійну підготовку майбутніх викладачів економіки, був ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана».

Засновник і перший завідувач кафедри педагогіки та психології Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана доктор педагогічних наук, професор В.А.Козаков намагався поєднати в дисципліні «Психологія діяльності і навчальний менеджмент» кращі надбання педагогіки, психології та менеджменту таким чином, щоб зробити психолого-педагогічну підготовку студентів – економістів інтенсивнішою та прагматичнішою.

Дисципліна «Психологія діяльності і навчальний менеджмент» (ПДНМ) розглядається як базова для блоку дисциплін психолого-педагогічної підготовки економістів до викладацької діяльності. Вона забезпечує інтегроване засвоєння двох дисциплін: «Психологія діяльності і навчальний менеджмент» (ПДНМ) та «Психологія спілкування» (ПС), а також дає базові знання для подальшого вивчення дисципліни «Методика викладання економіки» (МВЕ), виконання завдань курсової роботи та педагогічної практики, проведення державної атестації у формі ДЕК.

Загальною метою вивчення цієї дисципліни є навчитись управляти розвитком людини в процесі її діяльності (навчальної, професійної та будь-якої іншої). Підґрунтям цього є знання психологічних особливостей людей: вікових, індивідуальних, соціальних, що впливають на вибір тих чи інших стратегій навчання.

Саме виходячи з цих концептуальних ідей і розробляється зміст дисципліни. Пакет психолого-педагогічного циклу включає такі компоненти:

«ПДНМ» (інтегрує в собі здобутки психології, педагогіки та менеджменту), «МВЕ» з виконанням курсової роботи (дозволяє оволодіти сучасними технологіями навчання (кейс-методи, ділові й сюжетно-рольові ігри, тренінги, мозковий штурм, круглі столи, презентації тощо), психолого-педагогічна практика, державний іспит.

Тематичний план дисципліни ПДНМ охоплює такі теми: «Психологія спілкування у професійній діяльності», «Планування навчання», «Мотивація навчання», «Організація навчання», «Контроль навчання», «Особливості управління навчанням учнів різних освітньо-вікових груп», тобто спрямований на оволодіння знаннями про реалізацію управлінських функцій викладача.

Неабияку увагу в підготовці до управління навчанням мають положення про важливість враховувати психологічні фактори та властивості при реалізації будь-якої діяльності, зокрема, навчальної: пояснювати й прогнозувати поведінку людини, групи на основі знання їх психологічних властивостей; пропонувати, аргументувати й обирати оптимальний спосіб поведінки і діяльності по відношенню до людини чи групи. Однією з головних умов успішного управління навчально-пізнавальною діяльністю підопічних різних освітньо-вікових категорій є урахування сучасних і перспективних освітніх підходів, а саме: формулювати цілі навчання, планувати навчальну діяльність, готувати зміст навчання, стимулювати, мотивувати й активізувати навчальну діяльність, застосовувати різні форми й методи навчання, контролювати й оцінювати навчальну діяльність.

Ознайомлення й вивчення тем «Індивідуальні особливості мотивації особистості та діагностика мотиваційної готовності до навчальної діяльності» і «Методи та прийоми мотивування та стимулювання навчання» є підставою для формування власних мотивів й ставлення до навчально-пізнавального процесу, практичних умінь управляти мотиваційними процесами в навчанні, знань про прийоми й способи активізація навчальної діяльності з сприйняття, осмислення, запам'ятовування навчального матеріалу.

Основу психологічної підготовки до управлінської діяльності складають відповідні знання й комплекс психологічних умінь, зокрема при ознайомленні з темами «Соціально-психологічні механізми впливу викладача на аудиторію», «Емоційна саморегуляція викладача в педагогічному спілкуванні», «Психологічна характеристика цілей як фактора управління в навчанні», «Умови навчальної діяльності та управління соціально-психологічними процесами в групах». Студенти мають змогу опанувати психологічні основи самопізнання та самоуправління, вміють здійснювати психологічну діагностику особистості.

Важливими в управлінській діяльності постають комунікативні вміння, завдяки яким студенти майбутні викладачі економіки зможуть створювати ефективну систему комунікації у навчанні. Вони вмітимуть аналізувати конкретні ситуації взаємодії, визначати позитивне та негативне, висловлювати судження щодо можливостей використання в певних умовах діяльності взагалі та навчання зокрема. Істотного значення набуватимуть практичні вміння виступати перед аудиторією, вести дискусію. Відповідна професійна підготовка дасть можливість студентам – майбутнім викладачам використовувати засвоєні знання до підготовки та реалізації навчальних занять в різних освітньо-вікових групах /учні, студенти / дорослі.

Ознайомлення з функціями, структурою та стилями спілкування сприятиме формуванню власного стилю спілкування, комунікативно-мотивованої поведінки, умінь оптимізувати міжособистісні стосунки з колегами, навчитися уникати та запобігати конфлікту ситуації, розпізнавати маніпуляційну поведінку та захищатися від неї, навчитися переконливо і аргументовано доводити власну позицію.

Отже, після завершення навчання студенти повинні вміти:

– враховувати психологічні фактори при реалізації будь-якої діяльності, зокрема, навчальної: пояснювати й прогнозувати поведінку людини, групи на основі знання їх психологічних властивостей; пропонувати, аргументувати й обирати оптимальний спосіб поведінки і діяльності по відношенню до людини чи групи;

– ефективно управляти навчальною діяльністю учнів різних освітньо-вікових категорій з урахуванням їх психологічних властивостей, сучасних і перспективних освітніх підходів: формулювати цілі навчання, планувати навчальну діяльність, готувати зміст навчання, стимулювати, мотивувати й активізувати навчальну діяльність, застосовувати різні форми й методи навчання, контролювати й оцінювати навчальну діяльність;

– створювати ефективну систему комунікації у навчанні; аналізувати конкретні ситуації взаємодії, визначати позитивне та негативне, висловлювати судження щодо можливостей використання в певних умовах діяльності взагалі та навчання зокрема. Уміти виступати перед аудиторією, вести дискусію. Використовувати активні методи навчання під час проведення занять. Використовувати засвоєне до підготовки та реалізації навчальних занять в різних освітньо-вікових групах /учні, студенти дорослі/. Створювати ефективну системи комунікації в організації, у навчанні.

Вивчення дисципліни «Методика викладання економіки» має забезпечити оволодіння студентами основними педагогічними методами та прийомами реалізації освітніх цілей та навчальних впливів під час організації навчально-виховного процесу з економіки [2]. При вивченні даної дисципліни студенти матимуть сформовані базові (інструментальні, міжособистісні, системні) та спеціальні компетентності, які сприятимуть швидкій адаптації до динамічного сучасного світу та професійній самореалізації. Результатом опанування змістом даної дисципліни будуть сформована система базових знань, принципів та основ методики викладання економічних дисциплін, знання

закономірностей викладання і вивчення конкретних навчальних предметів.

Вважаємо за необхідне відмітити значущість знань про управлінські функції викладача, зокрема, особливості планування та організації навчально-пізнавального процесу з економіки в загальноосвітніх та вищих навчальних закладах. Значна частина курсу (40%) приділяється інноваційним підходам і засобам навчання, студенти знайомляться з особливостями їх застосування в економічній освіті. Залучення студентів до інноваційної педагогічної діяльності стимулює у них розвиток функціональних управлінських, психолого-педагогічних та комунікативних умінь.

Студенти знайомляться з сучасними тенденціями розвитку вітчизняної та світової економічної освіти, особливостями сучасних інноваційних технологій (активних методів навчання) та їх реалізації в навчальному процесі з економіки. Важливого значення набувають практичні знання про особливості управлінських функцій планування, організації, мотивації до навчання економіки для різних освітньо-вікових груп та навчальних закладів системи неперервної економічної освіти. Студенти – майбутні викладачі економіки вчаться застосовувати на практиці теоретичні положення про основні методичні особливості організації контролю та оцінювання, корекції навчальних досягнень з економіки, критерії оцінки якості економічної освіти, використовуючи відповідні методи, прийоми, форми та засоби навчання економічних дисциплін.

Ознайомлення з інноваційними методами викладання матеріалу та сучасними підходами оцінки якості знань сприятиме розвитку контрольнo-коригувальним та організаційним умінням майбутніх викладачів.

Отже, проаналізувавши навчальні плани цих двох дисциплін з'ясуємо, що за період навчання в КНЕУ студенти – майбутні викладачі економіки мають змогу оволодіти знаннями та практичними вміннями з педагогіки, психології та основ педагогічного менеджменту і передового педагогічного досвіду, що практично становить ядро підготовки до професійної діяльності. У процесі опанування змістом зазначених дисциплін студенти оволодіють базовими знаннями про зміст управлінських функцій, особливості навчального менеджменту та основи організації рефлексивної діяльності. Вивчення даних дисциплін сприяє формуванню відповідних управлінських умінь, умінь оцінювати успішність спільної діяльності та рефлексивних умінь, які дозволять студентам – майбутнім викладачам економіки ефективно здійснювати управлінську діяльність, реалізувати відповідні управлінські функції та вирішувати професійні педагогічні завдання. Опанування теоретичними управлінськими знаннями та практичними вміннями забезпечує формування управлінської компетентності, яка сприяє ефективній організації навчально-пізнавального процесу для досягнення відповідних освітніх цілей.

Проте, не зважаючи на спрямованість зазначених дисциплін на розвиток індивідуальності та особистості студента, не приділяється належної уваги розвитку й формуванню у процесі психолого-педагогічної підготовки таких важливих у сучасному соціокультурному середовищі професійних якостей особистості сучасного викладача як конкурентоспроможність, толерантність, прагнення до кар'єрного зростання. Студенти не володіють інформацією про можливості педагогічної професії для розвитку індивідуальності особистості.

Маємо констатувати, що бракує культурологічних знань про професійні цінності й ціннісні орієнтації майбутньої професії. Аналіз дисциплін не відтворює набуття ціннісного змісту отриманих знань, які б сприяли самоорганізації майбутніх викладачів у професійній діяльності та підвищенню їхньої мотивації. У циклі психолого-педагогічних дисциплін ми не спостерігаємо засвоєння й привласнення основних елементів професійно-педагогічної, управлінської культури, основ організаційної культури та культури управління освітнім процесом, в основу яких покладені знання про духовну, моральну та правову свідомість особистості як її цінності.

Проведений аналіз можливостей змісту психолого-педагогічної підготовки в економічному університеті у формуванні знань, умінь та ціннісних орієнтацій, необхідних для здійснення управління навчально-пізнавальною діяльністю студентів, доводить, що більшість з них спрямовано на формування управлінської компетентності, тобто на підготовку майбутніх викладачів до управління навчальною діяльністю тих, хто навчається. Таким чином, з одного боку, зміст дисциплін має широкі можливості для формування управлінської культури викладача, а з іншого – знання, вміння та ціннісні орієнтації, які складають основу управлінської культури, не є предметом її формування у процесі психолого-педагогічної підготовки.

З метою вдосконалення цієї підготовки нами було запроваджено спеціальний навчальний курс «Управлінська культура викладача» (20 годин), що передбачає як теоретичну, так і практичну підготовку студентів до управлінської діяльності.

Запропонований спецкурс має за мету доповнити й розширити базу знань студентів з управління навчально-пізнавальним процесом, залучення інноваційного зарубіжного досвіду організації та управління навчанням студентів в аудиторії (classroom management), основ культурологічної підготовки майбутніх викладачів; формування вмінь самоаналізу та

самовдосконалення, організаційних та управлінських умінь щодо активізації пізнавальної діяльності.

Основними вимогами до побудови змісту спецкурсу є: загальна ерудиція (широта та глибина засвоєння студентом загальних знань у різних сферах досягнення людства); професійне спрямування знань (психолого-педагогічні, управлінські та фахові знання); орієнтація в правилах, нормах, ідеалах та цінностях суспільства та їх особистісна значущість у професійній поведінці та діях; рівень особистісних якостей та їх ієрархія у структурі особистості студента; розвинуті здібності творчо опановувати та залучати існуючий досвід управлінської діяльності; структурування навчального матеріалу з орієнтацією на формування управлінської культури майбутніх викладачів; інтеграція змісту психолого-педагогічної підготовки, фахової (вивчення змісту економічних дисциплін) та менеджменту, тобто запровадження міждисциплінарного підходу.

Розробляючи зміст спецкурсу «Управлінська культура викладача», ми виходили з того, що студенти – майбутні викладачі мають розуміти роль і місце управлінської культури у вдосконаленні професійної діяльності викладача. Майбутнім викладачам необхідно навчитися проявляти організаційну й управлінську ініціативу, будувати власний імідж; мати системне уявлення про ціннісно-етичні норми (основи) педагогічної діяльності сучасного викладача університету; розвивати управлінські риси та якості особистості викладача. Ми ставили собі за мету мотивувати й стимулювати прагнення студентів – майбутніх викладачів економіки до самовдосконалення, саморозвитку й самореалізації в процесі професійної діяльності.

Реалізація запропонованої програми спецкурсу здійснювалася за технологією проблемного навчання у системі зворотного зв'язку. З цією метою організовувалася система проблемних ситуацій для навчання приймати відповідні управлінські рішення, практичні завдання для формування відповідних умінь, залучення активних методів навчання: ділові та імітаційні ігри, дискусії, моделювання професійних ситуацій, а також здобуття нової інформації через читання гіпертекстів, створення інформаційних матеріалів («Зарубіжний досвід підготовки викладачів», «Інноваційні управлінські техніки»), підготовка власного творчого продукту по завершенню вивчення спецкурсу.

Висновки... Отже, за час існування кафедри педагогіки та психології у КНЕУ накопичено чималий досвід психолого-педагогічної підготовки майбутніх викладачів економіки. Ця підготовка спрямована, передусім, на формування управлінсько-педагогічної компетентності майбутніх викладачів економіки. Проте вона не достатньо спрямована на формування управлінської культури студентів – майбутніх викладачів економіки як складової їхньої професійно-педагогічної культури. Відтак вважаємо за необхідне доповнити зміст психолого-педагогічної підготовки знаннями з проблеми формування цієї особистісно професійної характеристики, яка є вищим проявом управлінської компетентності викладача.

Перспективи подальшого дослідження ми вбачаємо в узагальненні та аналізі результатів експериментального дослідження щодо запровадження спецкурсу з метою формування управлінської культури майбутнього викладача у процесі його психолого-педагогічної підготовки.

Список використаних джерел і літератури:

1. Робоча навчальна програма дисципліни «Психологія діяльності та навчальний менеджмент» / [Електронний ресурс]. – К. : КНЕУ, 2013. – 25 с. – Режим доступу : http://jf.kneu.edu.ua/ua/depts5/k_pedagogiky_ta_psyhologii/psy_lear_man/.
2. Робоча навчальна програма дисципліни «Методика викладання економіки» / [Електронний ресурс]. – К. : КНЕУ, 2013. – 26 с. – Режим доступу до : http://jf.kneu.edu.ua/ua/depts5/k_pedagogiky_ta_psyhologii/disciplines_of_bachelor_level_ped_psih/methods_teach_econom.
3. Навчальна програма / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.univer.kharkov.ua/ua/psychology/psychology_about.
4. Робоча програма психолого-педагогічних дисциплін / [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.oseu.edu.ua/ukr-rus/fac/feup/feup_main.php.

Spysok vykorystanykh dzherel i literatury:

1. Robocha navchalna prohrama dystsypliny «Psykhohohiya diyalnosti ta navchalnyi menedzhment» / [Elektronnyi resurs]. Kyiv, KNEU, 2013, 25 p. – Rezhym dostupu : http://jf.kneu.edu.ua/ua/depts5/k_pedagogiky_ta_psyhologii/psy_lear_man/.
2. Robocha navchalna prohrama dystsypliny «Metodyka vykladannya ekonomiky» / [Elektronnyi resurs]. Kyiv, KNEU, 2013, 26 p. – Rezhym dostupu : http://jf.kneu.edu.ua/ua/depts5/k_pedagogiky_ta_psyhologii/disciplines_of_bachelor_level_ped_psih/methods_teach_econom.
3. Navchalna prohrama / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.univer.kharkov.ua/ua/psychology/psychology_about.
4. Robocha prohrama psykhohoho-pedahohichnykh dystsyplin / [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu : http://www.oseu.edu.ua/ukr-rus/fac/feup/feup_main.php.

Анотація

Наталья Александрова

Психолого-педагогическая подготовка будущих преподавателей экономики к управлению обучением в непедагогическом университете

В статье анализируется опыт психолого-педагогической подготовки будущих преподавателей экономики в экономическом университете. Определяются основные направления и задачи этой подготовки. На основе анализа учебных программ психолого-педагогической подготовки было выявлено, что эта подготовка направлена на культурологические засады и формирование профессионально-педагогической культуры, высокого уровня языковой компетенции в профессиональной и научной сферах. Особое внимание уделяется анализу профессиональной подготовки будущих преподавателей экономики в Киевском национальном экономическом университете имени Вадима Гетьмана. Сделан вывод о том, что освоение студентами теоретических управленческих знаний и практических умений способствует формированию управленческой компетентности, что эффективно влияет на учебный процесс. Для улучшения процесса подготовки будущих преподавателей предлагается спецкурс «Управленческая культура преподавателя».

Ключевые слова: психолого-педагогическая подготовка будущих преподавателей, управленческая компетентность, управленческая культура, экономический университет.

Summary

Nataliia Aleksandrova

Psychologic-Pedagogical Preparation of the Future Teachers of Economy to Education Management in Non-Pedagogical University

The author of the article analyzes the content, main goals and approaches of pedagogical and psychological preparation of future faculty at the economic university. The preparation for classroom management of future faculty is introduced. The expertise of Kyiv National Economic University is mainly focused on: its managerial, organizational and creative approaches are viewed as crucial ones. It is proved that after covering the main issues of this preparation the future faculty will be able to organize and conduct the learning process in the most efficient and fruitful way. However the author draws attention to the importance of including issues of governance culture in the pedagogical preparation. Thus she introduces a specially designed course «Lecture's governance culture» in order to enhance students' professional preparation.

Key words: pedagogical and psychological preparation of future faculty, governance competency, governance culture, economic university.

Дата надходження статті: «02» квітня 2014 р.

УДК 378:81'246.3 – 057.87

НАТАЛІЯ АНДРІЙЧУК,

кандидат педагогічних наук, доцент
(м.Житомир)

Формування лінгвосоціокультурної компетенції студентів, які вивчають кілька іноземних мов, на заняттях з домашнього читання в спеціалізованих ВНЗ

У статті розглянуто питання про можливу доцільність корекції загальнометодичних установок, які регламентують принципи навчання першої іноземної мови, в аспекті використання її ресурсів з метою полегшення наступного засвоєння студентами лінгвосоціокультурних параметрів другої іноземної мови. Автор пропонує комплекс вправ, спрямованих на формування лінгвосоціокультурної компетенції студентів молодших курсів факультетів іноземних мов на заняттях з домашнього читання, а саме: на їх ознайомлення з уявленнями британців про інші європейські культури та національно-специфічні риси їх представників.

Ключові слова: студенти, які вивчають кілька іноземних мов, загальнометодичні установки, лінгвосоціокультурні параметри, лінгвосоціокультурна компетенція.

Постановка проблеми у загальному вигляді... Як відомо, в межах сучасного, переважно функціонально-прагматичного підходу до інтерпретації змісту та форм реалізації навчання іноземної мови все більшої ваги набирає по-справжньому засадниче питання про формування лінгвосоціокультурної компетенції студентів як запоруки успішного здійснення міжкультурної комунікації. Інакше кажучи, об'єктивні вимоги сучасного суспільства до підготовки майбутнього фахівця з іноземної мови полягають не лише в опануванні останнім іноземної мови як засобу спілкування, але й у забезпеченні необхідних умов для становлення багатомовної особистості, яка